

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

8 тиждень

(20–26.02.2023)

Дата випуску:
28.02.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 8 тижень по Україні

- Триває широке географічне розповсюдження вірусів грипу. У 68% регіонах України в системі рутинного епіднагляду зафіксовано одночасну циркуляцію вірусів грипу типів А і В; частка зразків, у яких виявлено вірус грипу В серед зразків матеріалів, позитивних на грип, збільшилася на 25%.

- Зростає інтенсивність епідпроцесу — епідемічну активність низького рівня зареєстровано в 5 регіонах України. Перевищення визначеного для України епідпорога не зафіксовано, проте зберігається тенденція до зростання: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 344,1 на 100 000 населення, що на 4,1% більше від показника минулого тижня.

- Порівняно з попереднім тижнем у системі рутинного епіднагляду помітний приріст темпу захворюваності на ГРВІ серед дорослого населення — на 6,6%. У системі дозорного епіднагляду кількість дорослих пацієнтів із ГПЗ збільшилася на 12,1%, пацієнтів із ТГРІ — на 10%, дітей — навпаки, зменшилася.

- За результатами досліджень у системі дозорного епіднагляду серед циркулюючих вірусів грипу зберігається домінування вірусів грипу типу А — 90,2%. Крім того, продовжується циркуляція вірусів SARS-CoV-2, RS-вірусів, аденовірусів та метапневмовірусів.

- За звітний тиждень проти грипу вакциновано 1 799 осіб, що на 8,6% більше показника минулого тижня.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 26 лютого 2023-го на ГРВІ перехворіло 2 467 415 (6%) осіб, що на 57,5% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 16,3%, дорослих — 3,8%.

- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, цього разу визначаються віруси грипу в 53,8% серед позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ, у 26,2% — SARS-CoV-2 та в 20,2% — інші віруси респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси).

- Із початку сезону зареєстровано 15 летальних випадків унаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли не було зареєстровано летальних випадків від грипу.

- Показник охоплення вакцинацією проти грипу традиційно залишається низьким: від початку епідемічного сезону щеплено 151 669 осіб, зокрема 97 046 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,1% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (7 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині, Молдові, Польщі та Румунії зареєстровано середню епідемічну активність грипу, а в Словаччині — високу.

У Словаччині зафіксували локальне розповсюдження вірусів грипу, в інших країнах — широке (рис. 1).

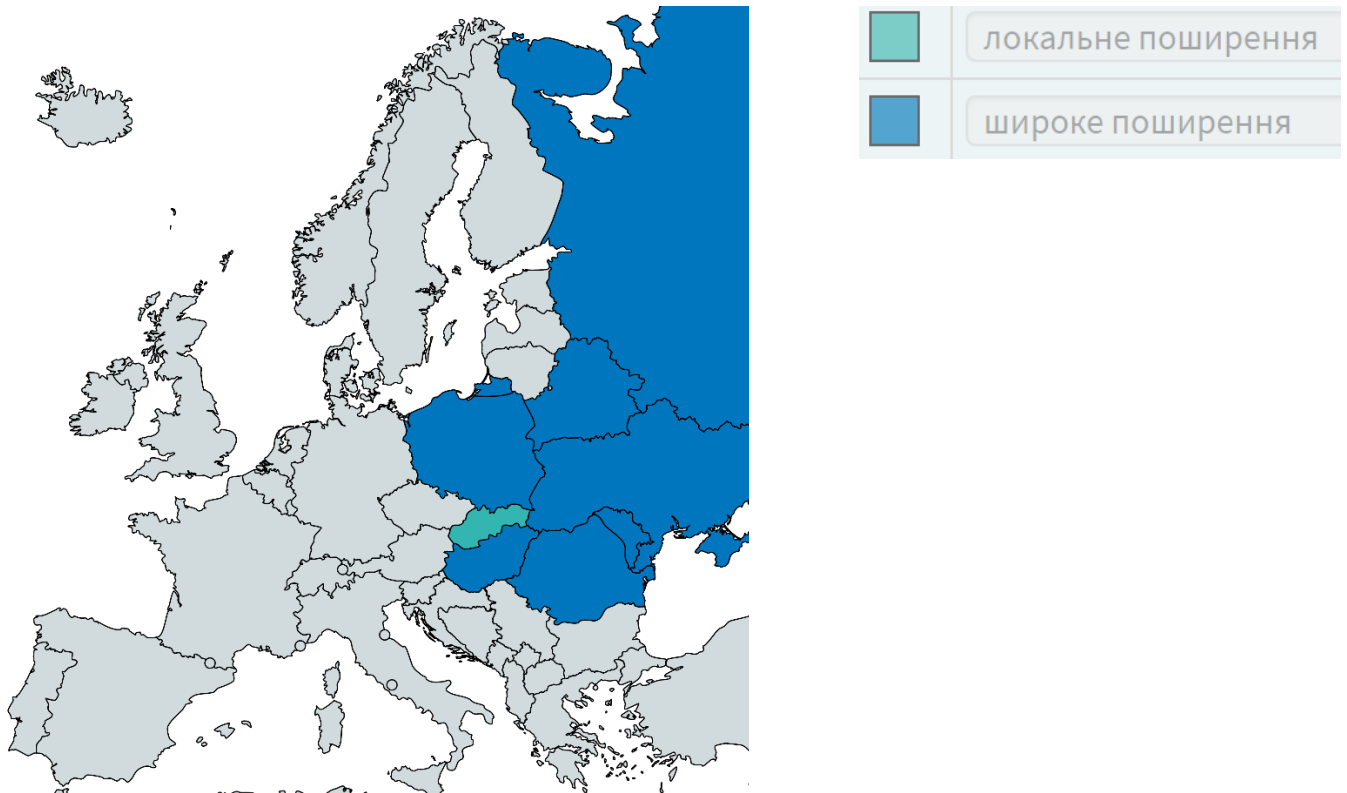

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 7 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 6 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Данії, Іспанії, Італії та Нідерландах зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Португалії визначено помірний рівень, що можливо пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 6 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 8 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 141 054 особи, із них 69 478 — діти віком до 17 років. Кількість дітей з ГРВІ на 1,6% зросла порівняно з минулим тижнем. Однак частка дітей віком до 17 років у структурі захворюваності майже не змінилася — 50,7%. Інтенсивний показник захворюваності² становить 344,1 на 100 000 населення, що на 28,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 4,1% більше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

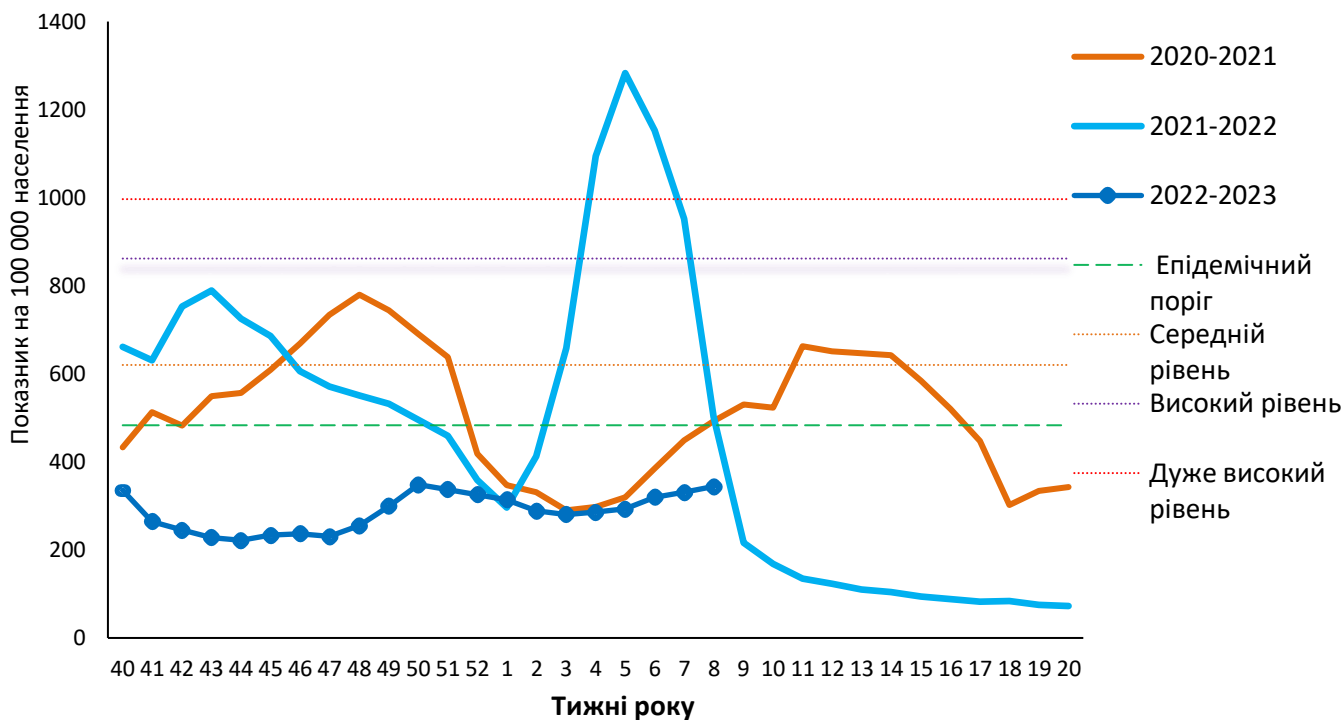

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 8 тиждень 2023 року

Епідемічну активність низького рівня зареєстровано в Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Тернопільській та Черкаській областях. В інших регіонах України залишається неепідемічний рівень активності (табл. 1).

Табл. 1. Рівні епідемічної активності ГРВІ, Україна, 8 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	330,7	– 31,6
2	Вінницька	590,5	351,1	– 40,5
3	Волинська	551,1	435,1	– 21,1
4	Дніпропетровська	591,7	262,2	– 55,7
5	Донецька	485,3	29,7	– 93,9
6	Житомирська	576,8	584,6	1,4
7	Закарпатська	430,5	495,7	15,1
8	Запорізька	591,6	323,7	– 45,3
9	Івано-Франківська	425,8	442,6	4,0
10	Київська	858,8	755,5	– 12,0
11	Кіровоградська	478,9	383,8	– 19,9
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	432,4	– 0,4
14	Миколаївська	496,4	256,0	– 48,4

15	Одеська	532,1	369,9	– 30,5
16	Полтавська	521,9	410,7	– 21,3
17	Рівненська	616,3	604,0	– 2,0
18	Сумська	461,1	396,6	– 14,0
19	Тернопільська	302,5	361,1	19,4
20	Харківська	415,1	115,9	– 72,1
21	Херсонська	512,6	Дані відсутні	Дані відсутні
22	Хмельницька	635,7	513,4	– 19,2
23	Черкаська	459,6	510,8	11,1
24	Чернівецька	491,7	483,9	– 1,6
25	Чернігівська	569,7	486,3	– 14,6
26	м. Київ	798,2	493,3	– 38,2

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зафіксовано в 17 (68,0%) областях України. Під час дослідження на грип зразків матеріалів від 1 324 пацієнтів визначено віруси грипу в 322 (24,3%) випадках, частка позитивних знахідок на 8,0% менше минулого тижня.

Проти показників минулого тижня на 9,1% збільшилася частка позитивних знахідок COVID-19 серед осіб, обстежених на інші респіраторні віруси: у зразках матеріалів від 16 180 осіб в 1 753 (10,8%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Значно зменшилася частка позитивних знахідок інших вірусів респіраторної групи (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші) — на 42,9% і становить 0,8% випадків від загальної кількості досліджень.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 1 799 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 151 669 осіб, зокрема 97 046 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

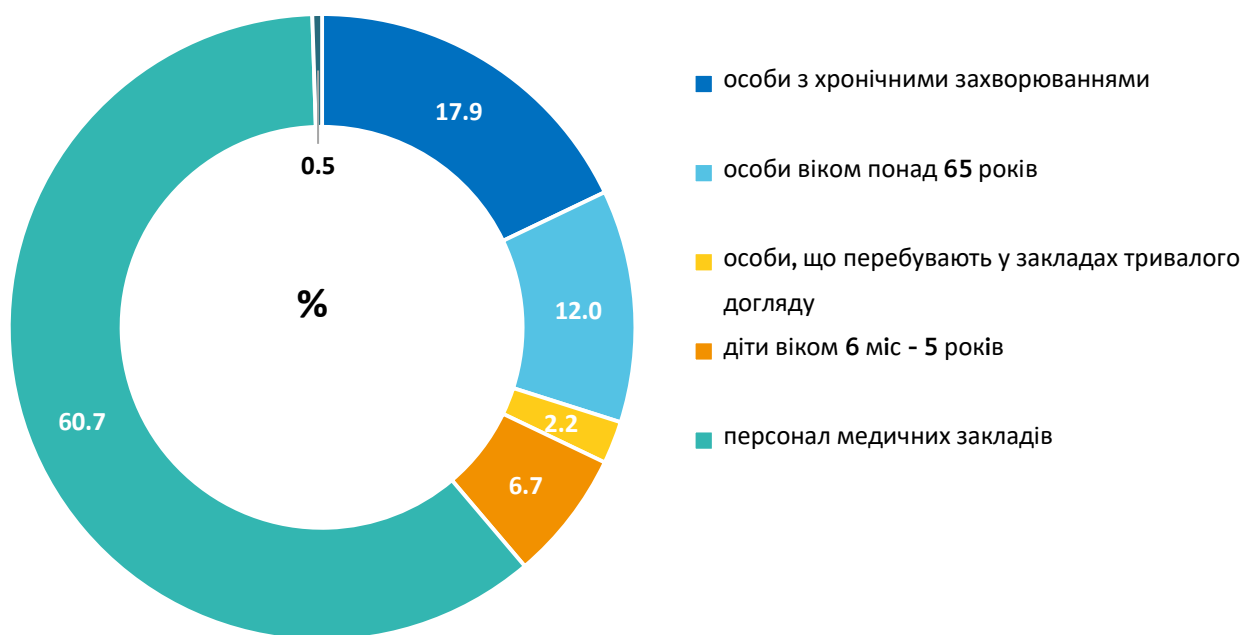

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 8 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 8 тижня 2023 року зареєстровано 406 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 471,9 на 100 000 населення (на 12,1% більше, ніж за минулий тиждень), серед дітей віком до 17 років — 1 050,7 на 100 000 (на 3,5% менше, ніж за минулий тиждень).

З-поміж 406 пацієнтів із ГПЗ у 83 (20,4%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 42 (50,6%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2). Частка позитивних зразків зросла на 6,9%. У м. Чернігів від пацієнта з ГПЗ одночасно визначили віруси грипу типу В і SARS-CoV-2. У роботі залишилися 2 (1,4%) зразки матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 5 176 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 323 (26,5%) осіб, отримано позитивні результати у 670 випадках — 50,7% (рис. 5).

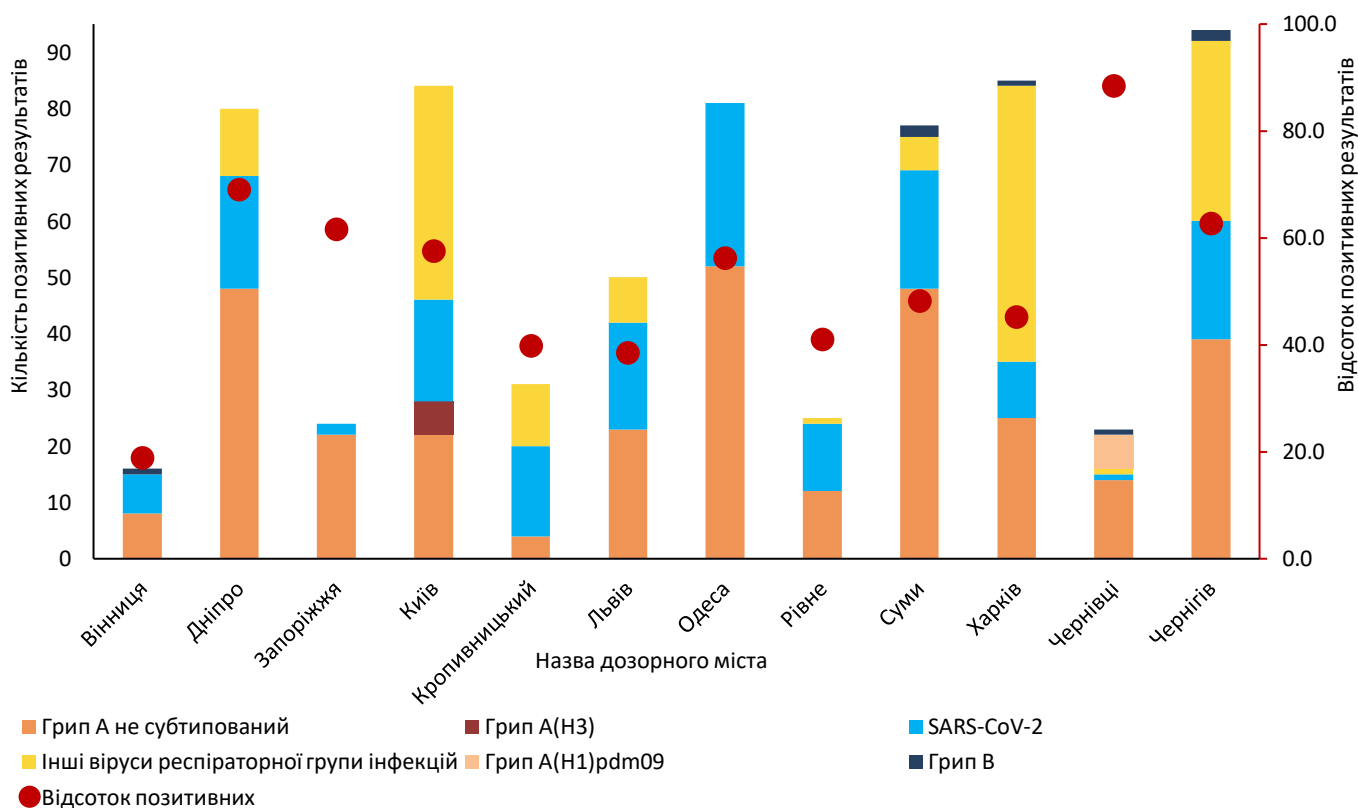

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 8 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 287 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 74 (25,8%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 6,4%, що на 4,9% більше минулого тижня. З-поміж 287 випадків ТГРІ у 83 (28,9%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження у 40 (48,2%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2).

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 338 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно обстежено 1 460 (33,7%). Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 706 (48,4%) випадках (рис. 6).

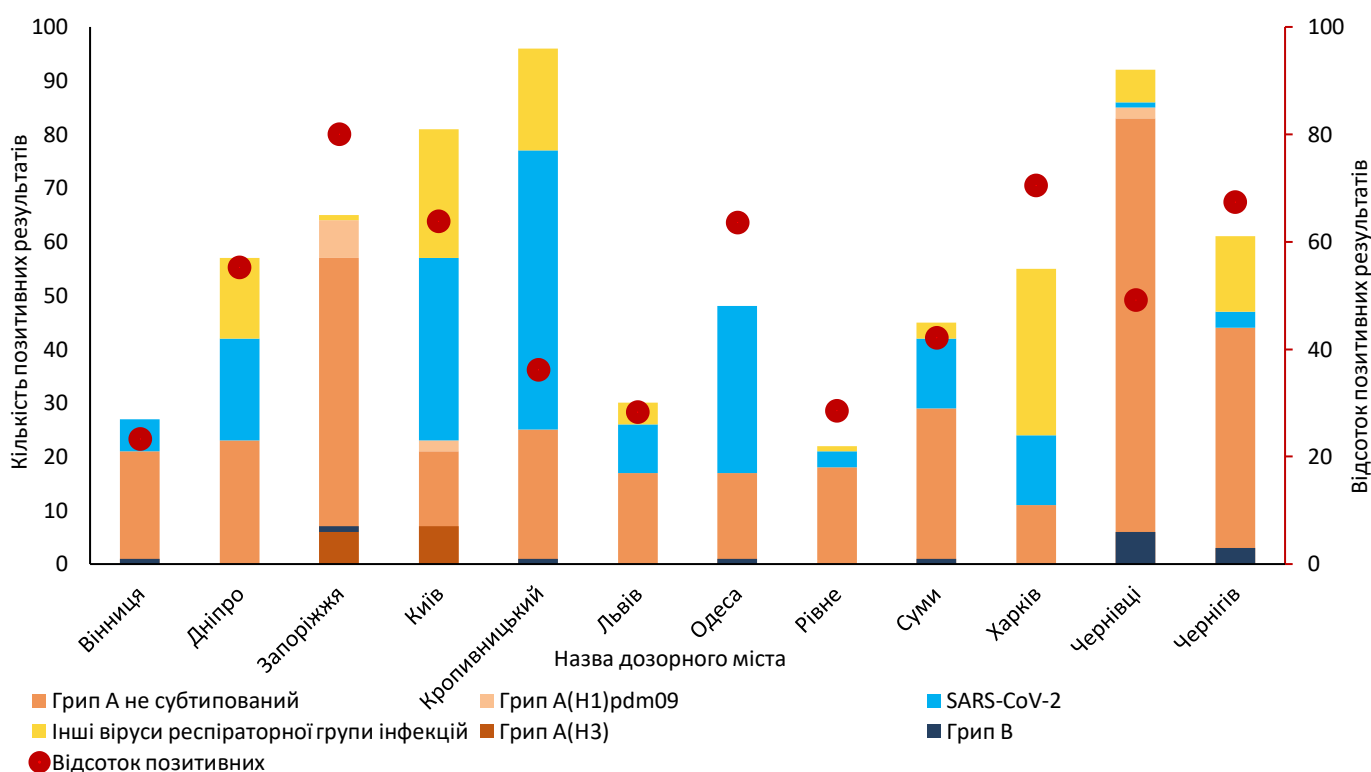

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 8 тиждень 2023 року

Табл. 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 8 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	81	83	164	1321	1 460	2 781
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	43 (53,1)	40 (48,2)	83 (50,6)	670 (50,7)	706 (48,5)	1 376 (49,6)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	24 (55,8)	27 (67,5)	51 (61,4)	336 (50,1)	404 (57,2)	740 (53,8)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	22 (91,7)	24 (88,9)	46 (90,2)	329 (97,9)	390 (96,5)	719 (97,2)
А(Н1)рdm09	0	7	7	6	11	17
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	22	17	39	317	366	683
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	2 (8,3)	3 (11,1)	5 (9,8)	7 (2,1)	14 (3,5)	21 (2,8)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	19 (44,2)	13 (32,5)	32 (38,6)	334 (49,9)	304 (43,1)	638 (46,4)
Парагрип	0	0	0	16	8	24
Аденовіруси	0	1	1	5	11	16
RS-віруси	4	6	10	58	58	116
Риновіруси	0	0	0	43	24	67
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	2	2	36	19	55
SARS-CoV-2	15	4	19	176	184	360